

Pracovný materiál – Obohacovanie slovnjej zásoby – 1. časť

Zmeny v SZ nastávajú pohybom v rámci štýlových vrstiev, ale hlavne:

a) tvorením nových slov – **SLOVOTVORBA** (súčasť lexikológie)

– **odvodzovanie slov** → **odvodené slová**

– **skladanie slov** → **zložené slová**

– **skracovanie** → **skratky**

– **spájanie** → **združené pomenovania**

b) preberaním slov z cudzích jazykov

ODVODZOVANIE → najproduktívnejší spôsob tvorenia slov v slovenčine;

zá + hrada

briež + **ok**

pod + brad + **ník**

slová nadobúdajú nové lexikálne významy

škola (pomenovanie budovy) → školník (zamestnanie muža)

základové slovo → **odvodené slovo**

Každé **odvodené slovo** sa skladá z 2 častí: cukor → cukrár → cukrársky

a) **slovotvorný základ** – tá časť základového slova, ktorá je nositeľom významu

b) **slovotvorný formant** – je to buď slovotvorná prípona alebo predpona

ÚLOHY:

a) letieť (.....) vy- (.....) + letieť (.....) =

.....

b) let (.....) let (.....) + ový (.....) =

.....

SKLADANIE → slovotvorný postup, pri ktorom sa stretnú minimálne dva slovotvorné základy (autoškola, akoby, slovensko-maďarský) a vytvoria slovo s novým lexikálnym významom;

zem + **e** + guľa

o, e = spájacie samohlásky

zimo + **o** + zeleň

päť + **Ø** + desiat

!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! pozor na písanie zložených slov so spojovníkom !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

svetlozelená farba

čierno-biela blúzka

tmavohnedé vlasy

chi-chi-chi